

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. Драгоманова

УДК 378.6:37].016:[78:37.91.39](510)(043.3)

ЧЕНЬ ЧЕНЬ

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ІНТЕРАКТИВНОГО
НАВЧАННЯ МУЗИКИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ КИТАЮ

13.00.02 – теорія та методика музичного навчання

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

陈辰

Київ - 2015

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник - доктор педагогічних наук, професор
КУНЕНКО Людмила Олександрівна,
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Інститут мистецтв професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
ТАНЬКО Тетяна Петрівна,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, професор кафедри музично-теоретичної і художньої підготовки;

кандидат педагогічних наук, доцент
СОФРОНІЙ Зоя Василівна,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, доцент кафедри музики.

Захист відбудеться 9 грудня 2015 р. о 16 год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.08 у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

Автореферат розісланий 6 листопада 2015 р.

**Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Л.І. Паньків

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження визначається потребами китайської освітньої системи у підготовці високоосвічених, мобільних учителів нової генерації, здатних використовувати в шкільній практиці традиційні й інноваційні технології та трансформувати їх відносно музичного рівня учнів початкових шкіл Китаю, а також у визначенні шляхів і методик ефективного засвоєння навчального музичного матеріалу учнями різного віку. Настав час, коли традиційність і ортодоксальність освітньої системи Китаю вимагає переосмислення і конструктивного оновлення відповідно до сучасних міжнародних освітніх стандартів Болонської декларації. Ці освітні потреби обумовлені необхідністю глобального співробітництва країн у різних галузях науки, культури і освіти. Як зазначено у концепції міжнародної декларації «Діалог цивілізацій і гармонічний світ», – це визначальні вимоги світового порядку в сучасних умовах життя всесвіту. Актуальність теми дослідження підтверджується також пакетом сучасних нормативних документів системи розвитку освіти в Україні («Програма дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти й науки України») та КНР («Стратегія розвитку освіти в Китаї у XXI ст.», «Реформи розвитку базової освіти в КНР», «Декларація про міжнародний порядок у XXI ст.», «Спільна декларація про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти» та ін.).

Нове тисячоліття особливо гостро поставило питання оновлення і модернізації освітніх галузей за рахунок запозичення або трансформації інноваційних технологій інших країн світу, які відповідають сучасним міжнародним вимогам фахової підготовки спеціалістів різного профілю. У цьому аспекті підготовка майбутніх учителів музики до оволодіння сучасними інформаційними і методичними технологіями потребує, перш за все, розробки теоретико-методологічних засад даного напрямку освіти.

Незважаючи на труднощі засвоєння китайськими студентами музичної освіти і культури України, вони проявляють підвищений інтерес до отримання кваліфікованої вищої мистецької освіти та прикладають всі свої зусилля до опанування професією вчителя музики і сучасними методами роботи зі школярами, зокрема методами інтерактивного навчання. Підвищена зацікавленість китайських студентів до вивчення українського досвіду музично-педагогічної практики пояснюється тим, що сучасний стан музично-педагогічної освіти в КНР потребує суттєвої модернізації відповідно міжнародним освітнім тенденціям. Це пов'язано з розробкою уніфікованих методів оптимізації навчального процесу в школі й активним впровадженням інноваційних методів навчання, особливо для учнів молодших класів, адже цей період навчання є найбільш сензитивним для опанування комплексом знань, навичок, умінь та закладення основ загальної художньо-музичної культури школярів.

Модернізація та реформування національної традиційної системи музично-педагогічної освіти як в Україні, так і в Китаї, завдяки

впровадженню в загальноосвітній процес інноваційних і зокрема інтерактивних технологій, полягає перш за все у формуванні різнобічно розвиненої, мобільної, висококультурної особистості майбутнього вчителя музики, здатного не тільки активізувати тривале запам'ятовування великої кількості навчальної інформації та змодельовати цікавий урок музики, а й демонструвати свою професійну педагогічну майстерність та презентувати прогресивний стиль педагогічного керівництва акмеологічного рівня в різних видах музичної діяльності.

Пріоритетними напрямками державної політики країн, що рухаються до прогресу і розвитку вищої освіти, є постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; розвиток освіти як державно-суспільної системи; наближення вищої освіти до рівня освіти розвинутих країн світу та інтеграції у міжнародне науково-освітнє співтовариство. Нагальна потреба Китаю у запозиченні кращих культурно-освітніх здобутків прогресивних країн світу та їх інтеграції у міжнародне науково-освітнє співтовариство стимулювала розвиток нових шляхів творчої співпраці. У цьому напрямку музична освіта в Україні здобула вже певний науковий досвід залучення до співпраці студентів і аспірантів з Китаю. Зокрема, в Україні китайськими дослідниками (Ван Цзяньшу, Ван Шаньху, Ван Лей, Вей Лімін, Ву Гуо Лінг, Лінь Хай, Лю Лан, Лю Цюлін, Ма Цзюнь, Сюй Дін Чжун, Цзінь Нань, Цой Сяо Юй, Чжан Гуй, Чжай Хуань, Чжан Яньфен, Чжоу Сяоянь, Ян Хун Нянь та ін.) було розроблено низку науково-методичних праць у галузі вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музики.

Наукові роботи китайських учених поступово захоплюють науковий простір, збагачуючи національну культуру досвідом навчання різним видам музичної діяльності за традиційними українськими методиками, інноваційними технологіями тощо. Але проблема визначення ефективних методів, які забезпечать оптимізацію фахової підготовки майбутніх учителів музики до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю, що навчаються в умовах міжкультурного фахового середовища, досліджувалась не достатньо. Незважаючи на певну кількість наукових робіт з даної проблеми (Ван Цзяньшу, Ван Лей, Мен Фаньцзюань та ін.), ще й досі лишаються не вивченими питання використання інтерактивних технологій на уроках музики, що і визначило вибір теми нашого дослідження: *«Методика підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю»*.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику підготовки студентів педагогічних університетів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю.

Об'єкт дослідження – процес фахової підготовки майбутніх учителів музики.

Предмет дослідження – методика підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан розробленості досліджуваної проблеми в музично-педагогічній науці та практиці.
2. Уточнити тлумачення дефініції «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю», визначити зміст та основні функції даного виду підготовки.
3. Розробити і теоретично обґрунтувати компонентну структуру, визначити критерії, показники та рівні підготовленості китайських студентів до інтерактивного музичного навчання молодших школярів.
4. Обумовити комплекс принципів та методів підготовки студентів до використання інтерактивних технологій на уроках музики в початкових школах Китаю.
5. Розробити експериментальну модель и поетапну методику підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю і експериментально перевірити їх ефективність.

До *теоретико-методологічних* основ музично-педагогічної підготовки студентів до інтерактивної роботи в школах Китаю ми відносимо такі основні концептуальні положення і наукові дослідження, спрямовані на досягнення кінцевої мети – формування гармонійно розвинутої особистості: філософсько-методологічні (національна парадигма філософії освіти під кутом зору багатогранного розуміння культури як соціально-історичного феномена науки і практики (В.Андрущенко, Л.Губерський, І.Зязюн, Мен Цзі, Сюнь Цзі та ін.) та філософія музики (І.Зязюн, М.Каган, О.Лосєв, Л.Тарапата-Більченко, Конфуцій та ін.); методологія мистецької освіти (Е.Абдуллін, Г.Падалка, О.Рудницька, В.Шульгіна, О.Щолокова та ін.); психологічні (загальнопсихологічні: Ю.Трофімов, В.Рибалка, О.Леонтєв, музично-психологічні: В.Медушевський, В.Петрушин, Е.Назайкінський); загальнопедагогічні (Н.Гузій, А.Хуторської та музично-педагогічні: О.Апраксина, Л.Арчажникова, Н.Гуральник, Л.Коваль, А.Козир, В.Орлов, О.Отич, Г.Падалка, В.Шульгіна, О.Хижна, Д.Юник та ін.); полікультурні (естетична і художня культура та естетичне виховання школярів: Ю.Борев, Б.Ліхачов, О.Щолокова; національна культура – дитячий фольклор: Г.Довженюк, Л.Масол та ін.); ідеї сучасного українського виховання і гуманістичної педагогіки як основи національного виховного ідеалу, ментальності і культури українського и китайського народів, що виховуються в умовах етнокультурного середовища (А.Авдієвський, Г.Ващенко, С.Горбенко, Г.Довженюк, Ю.Руденко, Н.Шумада, Конфуцій, У Іфан та ін.); дослідження духовної спадщини культурних паралелей “Схід-Захід” (Л.Гусейнова, Е.Кучменко, Л.Куненко, Г.Меднікова, О.Шевнюк, О.Щолокова та ін.); теоретико-методологічні засади інноваційних методів використання мистецтва в школі (І.Дичківська, Н.Дудник, Г.Ксензова Л.Масол, О.Савченко, М.Чепіль та ін.), зокрема теоретичні дослідження і роботи присвячені використанню мультимедіа в школі: А.Бондаренко,

М.Близнюк, О.Бордюк, З.Майбора, Л.Масол, Н.Новікова та ін. та пакет сучасних нормативних освітніх документів.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань використовувався комплекс теоретичних та емпіричних методів: аналіз нормативних документів та літератури з проблеми дослідження з метою уточнення поняття «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю»; метод конструювання – для систематизації понятійної бази знань і накопичення інноваційного тезаурусу; методи спостереження, опитування, анкетування, бесід, тестування, інструктажу, демонстрування, систематизації та узагальнення, наочної ілюстрації, обговорення, експертних оцінок, експрес-інтерв'ю, медіа-освіти, що сприяє активізації й підвищенню самоосвіти та полегшенню музичного навчання китайських студентів за рахунок використання оригінальних мультимедійних технологій; науково-дослідні та творчо-пошукові: педагогічного експерименту, рефлексивні, метод проектів і прогнозування, інтерактивного навчання («Мікрофон», «Караоке», «Сад квітів», «Музична шкатулка», «Перепутанка» и др.) та евристичного навчання (методи розвитку творчої уяви, художньо-образної картини, фантазування, творчих завдань, тощо) для стимуляції творчої активності та моделювання знань; методи математичної обробки результатів (якісний і кількісний порівняльний аналіз реального стану і динаміки отриманих даних), що здійснювався за перевіркою гіпотези про однорідність виборок (за критерієм Колмогорова-Смірнова).

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше:

- *розроблені:* методична варіативно-рухлива модель (ВРМІНМ) підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю, що визначає функціональну доцільність і своєчасність впровадження відповідної поетапної методики в інститутах мистецтв педагогічних університетів; компонентна структура, критерії, показники сформованості означеної підготовки майбутніх учителів музики;

- *уточнено* поняття «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю» та його сутність в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музики, введено дане поняття до наукового обігу;

- *визначено* функції, виокремлено й обумовлено комплекс методів і прийомів інтерактивного навчання музики; систематизовано методичні підходи і принципи цього напрямку навчальної діяльності;

- *подальшого розвитку набули:* засоби комплексної діагностики стану підготовки студентів Китаю до інтерактивного навчання музики молодших школярів, на основі якої визначено рівні сформованості даного напрямку підготовки, розширено теоретико-методологічне підґрунтя для реалізації принципів культуровідповідності та інноваційної освіченості студентів Китаю, опори на національно-культурні традиції в системі музично-педагогічної освіти.

Практичне значення дослідження. Основні теоретичні положення дослідження та методичні рекомендації можуть бути використані як навчальний матеріал у курсах: «Методика музичного виховання», «Інноваційні технології в музичному навчанні» тощо; у процесі індивідуальних занять з хорового диригування майбутніх учителів музики, колективного музикування, педагогічної практики студентів. Систематизація музично-педагогічних та інтерактивних знань, навичок, умінь, одержаних у інститутах мистецтв педагогічних університетів, дозволяють інтегрувати їх в освітнє середовище КНР з урахуванням національних, ментальних, освітніх та культурних особливостей.

Апробація результатів дослідження проводилась у процесі виступів і обговорень основних положень та результатів досліджень на науково-методичних і науково-практичних конференціях, педагогічних нарадах. Міжнародних: “Педагогічних читаннях пам’яті професора О.П. Рудницької” (Київ, 2013), “Сучасні аспекти проектування мистецької освіти” (Тайюань, Китай, 2013); “Мистецька освіта у вимірах сучасності” (Київ, 2014), “Гуманістичні орієнтири мистецької освіти” (Київ, 2013, 2015); Всеукраїнській науково-методичній конференції «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики» (Дрогобич, 2013); всеукраїнській науково-методичній конференції-семінарі: “Мистецька освіта в Україні: проблеми теорії і практики” (Київ, 2014); XII Педагогічних читаннях пам’яті професора О.П. Рудницької (Київ, 2012); на засіданнях кафедри теорії і методики музичної освіти, хорового співу і диригування Інституту мистецтв та щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу, аспірантів і докторантів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, 2013-2015).

Впровадження результатів дослідження здійснено в навчально-виховний процес: Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (довідка № 07-10/1292 від 26.03. 2015 р.), Інституту мистецтв ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського (довідка № 2984 від 16.10. 2015 р.), Донбаського державного педагогічного університету (довідка № 08-15-744 від 22.10. 2015 р.)

Публікації. Основні теоретичні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження висвітлені в 7 одноосібних науково-методичних публікаціях автора, 5 з яких представлено в провідних фахових виданнях з педагогіки й 1 стаття в зарубіжному науковому виданні.

Структура і обсяг дисертації. Дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (261 найменування, з них 17 іноземними мовами, серед яких 7 китайською мовою). Основний текст дисертації складає 175 сторінок, загальний обсяг роботи – 244 сторінки. Робота містить 18 таблиць, 23 рисунки, що разом з додатками становить 36 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження з позиції сучасних музично-педагогічних і шкільних потреб Китаю, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, розкрито теоретико-методологічні засади навчання китайських студентів і основи методики підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю, розкрито наукову новизну даного феномену, охарактеризовано методи, теоретичне та практичне значення одержаних результатів, наведено дані щодо апробації та впровадження їх у педагогічну практику тощо.

У **першому** розділі *«Теоретико-методологічні основи підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю»* проведений аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження і нормативних матеріалів вищої школи України і Китаю.

Проведений аналіз дозволив з'ясувати, що у процесі розвитку освіти пріоритетним залишається курс на її модернізацію на основі збереження й продовження національних традицій, а також обміну й запозичення кращих мистецьких освітніх традицій з метою їх трансформації та екстраполяції у виконавську й музично-педагогічну практику Китаю. Окреслені теоретико-методологічні основи підготовки майбутніх учителів музики до інтерактивного навчання музики молодших школярів. Розкриті погляди вчених на розуміння мети методологічного аналізу – як багаторівневого теоретичного обґрунтування проблеми, що вивчається, спрямованості на отримання ефективного результату. Сучасні українські філософи (В.Андрущенко, Б.Гершунский, Л.Губерський, І.Зязюн, В.Шинкарук та ін.) акцентують увагу на тому, що складність і неординарність нової суспільної формації вимагає глибокого теоретичного і прикладного осмислення проблем, пов'язаних із стрімким поширенням сучасних інформаційних технологій в усіх сферах людської діяльності та їхнім впливом на трансформацію традиційної соціокультурної організації суспільства.

Для врахування попереднього досвіду і розкриття перспектив розвитку інноваційних процесів, на думку багатьох дослідників (В.Андрущенко, Ю.Богуцький, В.Бондар, С.Волков, В.Гудоніс, Л.Куненко, І.Зязюн та ін.), перш за все слід дотримуватись історичного підходу до вивчення певних явищ. Ретроспективний пошук дозволив виокремити передовий педагогічний досвід як показник новаторства і динамічності навчального процесу, як рівень розвитку креативних здібностей вчителя, здатного конструювати особистісну активність учнів та створювати умови для виявлення їхньої ініціативи.

Уточнено поняття «інтерактивний», який з англійської («interact») означає: «inter» – взаємний; «act» – діяти. Тобто, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу. Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учасників цього процесу. Визначаючи сутність інтерактивного навчання,

науковці (О.Апраксіна, Л.Арчажникова, А.Болгарський, Л.Коваль, А.Козир, В.Орлов, О.Отіч, Г.Падалка, О.Ростовський, О.Рудницька, В.Шульгіна, О.Хижна, Д.Юник та ін.) стверджують, що такий тип навчання спонукає вчителя не до викладу готових знань, а до стимулювання учнів до активного пошуку самостійного вирішення поставлених завдань. У процесі інтерактивного навчання активність вчителя повинна поступатися місцем активності учнів, щоб за допомогою спеціально-створених психолого-педагогічних умов та комплексу знань, навичок, умінь учнів створювати можливості для яскравого відтворення художньо-образного змісту музичних творів. Це буде сприяти модернізації навчально-виховного процесу студентів, дозволить їм досягати певного рівня музичної компетентності, майстерності вчителя-новатора, необхідних для ефективної екстраполяції інтерактивних інноваційних методик музичного навчання в шкільні умови Китаю.

Комплексна взаємодія міжгалузевих зв'язків даної проблеми визначає сутність персоніфікованої освітньої траєкторії кожної особистості як соціально активного суб'єкта взагалі й музичної діяльності, як головного генератора розвитку музичної освіти в середній та вищій школі. Вона забезпечує накопичення основ музично-педагогічної компетентності майбутніх вчителів музики Китаю, формування їх всебічно розвиненої, високоосвіченої, гармонійної особистості; розкриває наукові засади та комплекс базових взаємоінтегруючих підходів: гносеологічного, історико-соціального, гуманістичного, особистісно-гедоністичного, полікультурного, інтеграційного, інноваційного, евристично-діяльнісного, рефлексивного.

Проведене теоретичне дослідження дозволило уточнити тлумачення дефініції «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю», її ми розглядаємо як *інтерактивний освітньо-виховний комплекс підготовки майбутнього вчителя музики, який ґрунтується на засадах міждисциплінарної інтеграції різних видів мистецтва та полягає у високопрофесійному моделюванні спеціальної форми уроку музики з використанням інтерактивних методів*. Такий комплекс має певну освітньо-розвивальну ціль і передбачуваний результат – створення творчої взаємодії вчителя та учнів, що служить основою засвоєння школярами мистецького досвіду.

У **другому** розділі – *«Моделювання структури і змісту підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю»* – розроблено компонентну структуру і визначено критеріально-рівневі особливості оцінювання підготовки студентів до інтерактивного навчання молодших школярів.

З огляду на визначені методологічні основи дослідження обґрунтовано педагогічні принципи, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчального процесу згідно з метою дослідження. Якість навчання, крім загальнопедагогічних принципів музично-педагогічної освіти, забезпечувалася завдяки дотриманню спеціальних принципів

підготовки студентів до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю, а саме: гармонійного розвитку особистості вчителя; мотиваційно-профорієнтаційного забезпечення музично-педагогічного навчання; гуманізації музичної освіти; активно-художнього і емоційно-творчого самовираження; педагогічного новаторства засобами медіа-освіти; інтегративності й художньо-ейдетичного змістового наповнення навчального музичного матеріалу; художньо-освітньої рефлексії.

На основі результатів проведеного аналізу нами виділені основні структурні складові підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю: *мотиваційно-орієнтаційний, інтегративно-технологічний і творчо-діяльнісний* компоненти та визначені їх змістові характеристики. Діяльнісна структурна складова розглядається нами з філософських і мистецьких позицій, що надало можливість трансформувати її відносно означеної проблеми.

Критерієм мотиваційно-орієнтаційного компонента визначено *міру прояву спонукальних мотивів до мистецької інноваційної діяльності*. Його показниками виступають: 1) наявність пізнавального інтересу у китайських студентів до інтерактивних музично-педагогічних технологій як засобу оптимізації уроків музики і стимуляції творчої активності учнів початкових шкіл; 2) мотиваційна цілеспрямованість китайських студентів до впровадження в музично-педагогічну практику ефективних інноваційних технологій як засобу фахового самовдосконалення.

Критерієм інтегративно-технологічного компонента визначена *ступінь опанування музично-педагогічними інноваційними методами і формами*, а показниками виступають: 1) рівень теоретичної обізнаності майбутнього учителя музики у сфері мистецьких інноваційних технологій; 2) уміння використовувати набутий мистецько-інноваційний досвід у навчальній музично-педагогічній діяльності.

Критерієм творчо-діяльнісного компонента визначена: *міра здатності до творчої модифікації мистецьких інновацій*, а показниками виступають: 1) рівень використання засобів музично-педагогічного новаторства; 2) схильність до творчого впровадження власних новаторських засобів у різних презентативних формах музичної роботи.

На основі загальних функцій мистецтва (Ю.Борєв), подальшого розвитку в дослідженні набули наступні функції підготовки майбутніх учителів музики до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю, а саме: соціально-перетворююча, пізнавально-евристична, комунікативно-регулятивна, навчально-інформативна, музично-діяльнісна, гедоністична, сугестивна, виховна, естетична, мобілізаційно-організуюча, просвітницька, коригуюча. У розділі графічно представлена варіативно-рухлива модель (ВРМІНМ) методики підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю (Рис.1).

Відповідно до змісту структурних компонентів, критеріїв та показників готовності студентів до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю були розроблені чотири **рівні** її сформованості (*I-й*

рівень – низький (інертно-пізнавальний), II-й рівень – середній (пасивно-діяльнісний), III-й рівень – достатній (репродуктивно-діяльнісний), IV-й рівень – високий (творчо-інноваційний) фахової підготовки майбутніх учителів музики цього напрямку. В них перш за все враховувалась базова довузівська освіта студентів КНР і той факт, що сучасне музичне навчання в Китаї відбувається за традиційним канонами, які склалися протягом багатьох століть.

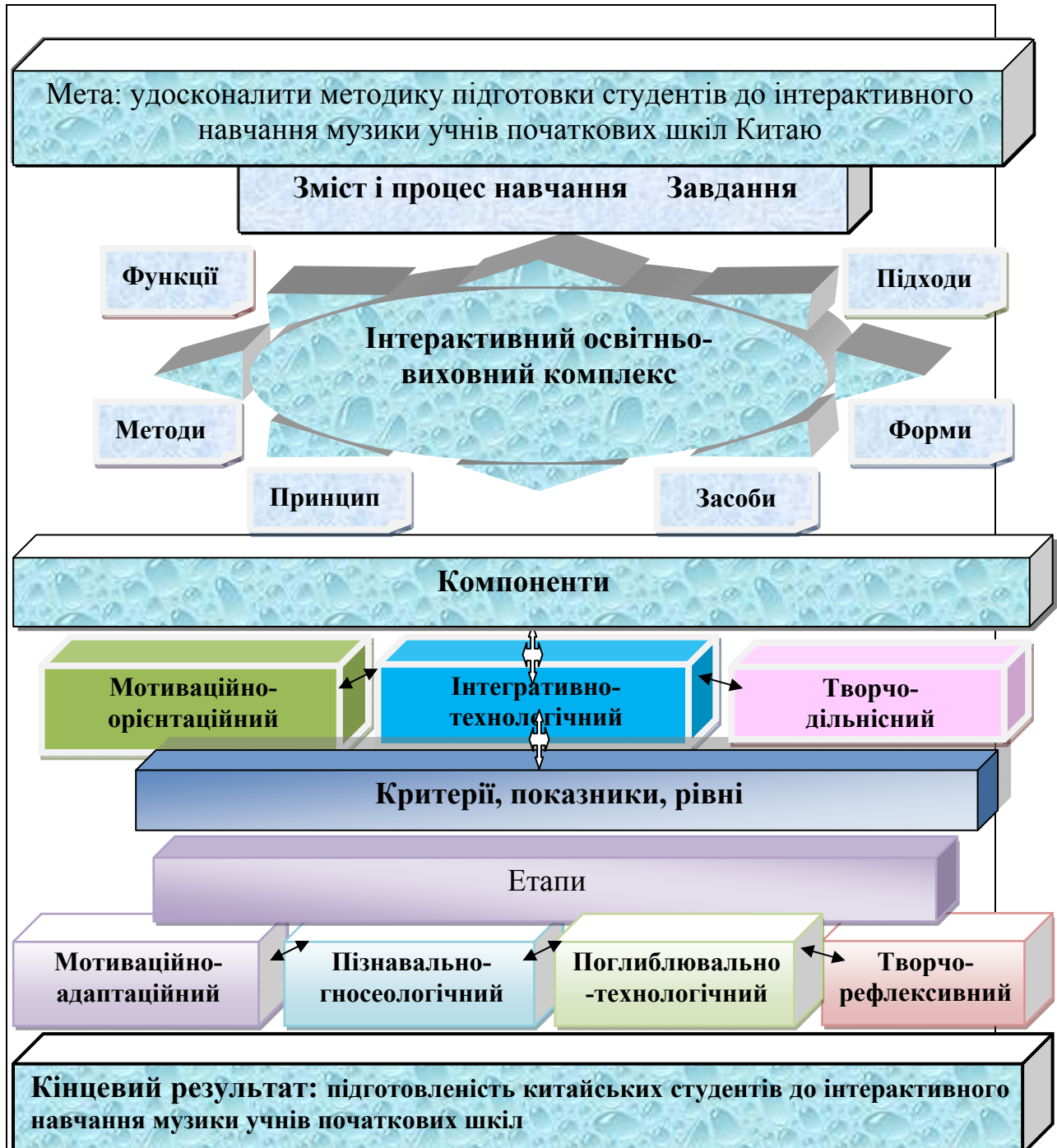

Рис. 1. Варіативно-рухлива модель (ВРМІНМ) методики підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю

Так, низький рівень – *інертно-пізнавальний*, засвідчував низьку пізнавальну активність китайських студентів, що певною мірою пов'язано з мовним бар'єром, із труднощами засвоєння навчального репертуару, особливостями розуміння і вимови українських слів, їх інтонаційним доповненням, складністю опанування полярно-ментальної культури, яка сильно відрізняється від китайської культури.

II-й рівень – середній – *пасивно-діяльнісний*, характеризував студентів, які поверхово і пасивно засвоювали теоретичний і відтворювали практичний матеріал, адже вони мали обмежену базу музичних знань, навичок, умінь, певні труднощі в якісному засвоєнні всього навчально-виховного комплексу знань, умінь та навичок і особливо у сприйманні та засвоєнні інноваційних методів навчання.

III-й – достатній рівень підкреслював *репродуктивно-діялісне* засвоєння навчального матеріалу, якість якого була більш продуктивною за рахунок часткового використання творчих елементів.

IV-й високий рівень – *творчо-інноваційний* – розкривав потужну базу перш за все інноваційних знань і навичок студентів, їх практичне використання відповідно до мети і завдань уроку музики та готовості студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю.

У **третьому** розділі – «*Експериментальна перевірка готовності студентів до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю*» – систематизовані та узагальнені результати констатувального експерименту – діагностики наявних рівнів готовності майбутніх учителів музики до інтерактивного музичного навчання учнів початкових шкіл Китаю. Представлено експериментальні дані про динаміку та закономірності формування означеного феномена, наведені результати перевірки ефективності цього процесу.

Аналіз констатувальної діагностики дав змогу з'ясувати, що вона має незадовільну картину, адже перевага низького та середнього рівня сформованості підготовленості студентів до інтерактивного музичного навчання учнів гальмує сприйняття й усвідомлення ними змісту великої насиченості інформаційних музично-освітніх повідомлень з різних джерел, що не відповідає вимогам і стандартам європейського рівня освіти та виконанню вітчизняних нормативних документів. Визначені нами середні показники підготовленості студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю дали змогу констатувати, що більша половини студентів з усієї кількості, не готові до цього виду діяльності, мають низький рівень і складають 51,3%; середній і достатній рівень поділили студенти за такими результатами: 26,4% і 26,4%; найменша кількість студентів має високий рівень підготовленості до даного виду діяльності – 13%. Отримані результати з констатувальної діагностики засвідчили значне відставання підготовки китайських студентів до використання інноваційних технологій на уроках музики у початковій

школі, що потребує розробки спеціальної експериментальної методики з використанням інтерактивних методів музичного навчання, які забезпечать оптимізацію навчального процесу і ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Відносно уявлень китайських студентів щодо особистісних якостей майбутніх учителів музики – новаторів Китаю, то можна констатувати, що вони дуже збіднені і не відповідають сучасним професійно-особистісним уявленням про вчителя нової генерації взагалі і вчителя музики зокрема (про його функції, професіоналізм, інтелект, соціальну поведінку тощо), особливо за якісними характеристиками. Тож, виходячи з позицій сучасних вимог до соціально активної і творчої особистості, різнобічно підготовленої до життя в новому тисячолітті, нами використовувався комплекс інтерактивних методів, відповідно до мети і завдань кожного етапу формування експерименту. Включаючи дані методи в експериментальну роботу ми виходили з того, що інтерактивність передбачає сумісну активну взаємодію всіх без винятку учнів у процесі навчання. З врахуванням специфіки музичних занять у початковій школі (як уроків музики, так і позаурочних форм гурткової роботи), їх можна віднести до *кооперативно-ансамблевих* (від лат. *cooperatio* – співробітництво та франц. *ensemble* – разом) форм навчання. Відносно нашої проблеми дана форма розглядається як дитячий творчий колектив або певний клас виконавців, що навчаються разом для досягнення найефективніших творчих результатів, пов'язаних з опануванням основ музичного мистецтва (теоретичних і практичних). Навчальна діяльність цього творчого колективу гармонійно поєднує всі складові навчального процесу і підпорядковується єдиній меті та завданням уроку, головним з яких є досягнення злагодженого відтворення художньо-образного задуму композитора у процесі музичної діяльності (спів, гра на дитячих шумових і звуковисотних музичних інструментах, драматизація тощо) – як якісного показника засвоєння музикознавчих знань та умінь.

Це вимагає термінового реформування змісту загальної фахової підготовки майбутнього учителя музики щодо практичної роботи в загальноосвітній школі у відповідності з сучасними кваліфікаціями вищої педагогічної освіти мистецького напрямку і приведення його до належної якості, особливо у напрямку опанування мультимедійними та іншими інноваційними педагогічними технологіями. Взаємопов'язаний інтегрований комплекс вищезазначених структурних компонентів об'єднує в собі всі напрямки традиційних академічних знань як першої фази готовності майбутнього вчителя музики до практичної діяльності, на основі якої базується розвиток оригінально-новаторських і творчо-імпровізаційних здібностей, а також відбувається формування підготовленості до практичної діяльності учителів музики нової формації. Синтезуючою зв'язкою даного комплексу є стимуляція розвитку креативних здібностей студентів, актуалізація їх новаторських ідей в галузі музичної педагогіки.

Аналіз наукового доробку з даної проблеми свідчить, що опанування учнями великого об'єму навчального матеріалу в умовах дефіциту навчальних годин вимагає застосування найбільш ефективних технологій навчання. До них в першу чергу відносяться інтерактивні методи, які забезпечують активізацію всіх потенційних резервів організму (процесів адекватного сприймання, мислення, пам'яті, уяви, фантазії тощо), значно підвищують інтерес до занять музичним мистецтвом. Суть застосування інтерактивних технологій ґрунтується на діалозі, свідомому особистому ставленні до змісту освіти, моделюванні ситуації вибору поставлених навчальних завдань, обміну думками, по можливості вирішення завдань з відповідним їх обґрунтуванням. Тому, перш ніж вводити в навчальний процес підготовки китайських студентів інноваційні технології, слід ознайомити їх із джерелами і підґрунтям культурної спадщини українського народу та його феноменом, яким виступає дитячий фольклор. Глибокі знання майбутніх учителів музики про культурну спадщину українського народу та їх загальнолюдські цінності, які шліфувались і передавались як культурно-історичний досвід людства від покоління до покоління, допоможе мотиваційно обумовити інтерес до вивчення фольклору різних народів.

Методика формувальної частини експерименту мала поетапний характер (*мотиваційно-адаптаційний, пізнавально-гносеологічний, поглиблено-технологічний, творчо-рефлексивний*). Мета першого – **мотиваційно-адаптаційного** етапу – фокусація уваги студентів на визначеній проблемі з метою забезпечення адекватності засвоєння змісту музичної освіти, задоволення інтересів і навчально-інформаційних потреб у пізнавальному розвитку. На цьому етапі важливо навчитися викликати в учнів зацікавленість темою уроку та бажання опанувати зміст навчально-виховного процесу за допомогою інтерактивних методів навчання. У процесі проведення першого етапу формувального експерименту (мотиваційно-адаптаційного) використовувались наступні **методи**: спостереження, бесіди, стимуляція, інструктаж, обговорення, наочна ілюстрація, систематизація, узагальнення, опитування, порівняння.

На другому етапі – **пізнавально-гносеологічному**, відбувалось накопичення знань, пов'язаних з основними системними інноваційними педагогічними технологіями. На цьому етапі використовувались наступні **методи**: стимуляції запам'ятовування навчального матеріалу, систематизації, узагальнення, конструювання понять (для систематизації термінологічно-понятійної бази знань), демонстрації, інструктажу, бесіди, наочно-ілюстративний метод, діалоговий тощо.

Третій етап – **поглиблено-технологічний** був спрямований на удосконалення різних інтерактивних методів, знань, навичок, умінь з метою кращого розуміння, адекватного сприймання і засвоєння художньо-виражальних засобів музичних творів; ознайомлення з музичними мультимедійними іграми і фрагментами музичних програм інтерактивної спрямованості; формування психологічної установки на удосконалення

професійних знань. На цьому етапі використовувались наступні **методи**: тестування, інструктажу, демонстрації, систематизації, узагальнення, творчі завдання, рефлексивні, частково-пошукові, ілюстративно-демонстраційні, діалогу, методи медіа-освіти (візуально-статичної і динамічно-звукової інформації різних типів: використання текстів, малюнків, графічного зображення об'єктів; аудіювання, музичного матеріалу, анімації, мультиплікації, кіно- і відео фрагментів, ознайомлення з мульті-медійними програмами з музики тощо), репродуктивні, інтеграційні методи (використання інтеграції міждисциплінарних знань).

Четвертий етап – **творчо-рефлексивний** був спрямований на розвиток у студентів навичок творчої трансформації отриманих інтерактивних знань, навичок, умінь і здатності до художньо-образного їх використання в шкільній виконавській практиці. На цьому етапі використовувались наступні **методи**: моделювання музичних ситуацій, науково-дослідні та творчо-пошукові: експериментальні, інтерактивні («Мікрофон», «Караоке», «Сад квітів», «Музична шкатулка», «Перепутанка», «Закінчи думку» та ін.), методи евристичного навчання (творчого уявлення, художньо-образної картини фантазування, евристичних запитань тощо) – для стимуляції творчої активності студентів.

На кожному етапі дослідно-експериментальної роботи використовувалась відповідна програма та комплекс інтерактивних, творчих та інших методів. Поетапність проведення експериментальної роботи забезпечувала послідовність засвоєння студентами різнобічного навчального матеріалу та творче його використання, оскільки вчитель музики сучасного рівня має бути озброєним інноваційними мистецькими технологіями та йти в ногу з розвитком інформаційних засобів навчання з метою створення індивідуальних мультимедійних презентацій певного тематичного матеріалу на уроках музики та у позаурочний час. На всіх етапах формувального експерименту нами були комплексно використані взаємозалежні методи, а саме: метод конструювання понять, тестування, інструктажу, демонстрації, систематизації і узагальнення, наочного ілюстрування, обговорення, експертних оцінок, інтерактивні методи, рольові інтерактивні ігри: «Я - вчитель музики», «Я - керівник дитячого хору», «Конферансьє» тощо).

Результати порівняльного аналізу середніх показників у КГ і ЕГ за рівнями готовності студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю за всіма структурними компонентами склали наступну різницю: I-й низький рівень (*інертно-пізнавальний*) зменшився у студентів ЕГ на > 37,1% (15,1%), на відміну від студентів КГ, що мали 52,2%; II-й достатній рівень (*пасивно-діяльнісний*) у представників ЕГ – зменшився на 1,2% (23,4%) на відміну від студентів КГ – 24,6%; III-й достатній рівень (*репродуктивно-діяльнісний*) у студентів ЕГ збільшився на 16,5% на відміну від студентів КГ (29,6%), що мали – 13,1%; IV-й високий (*творчо-інноваційний*) рівень у представників ЕГ збільшився на 21,8 на відміну від представників КГ 10,1% студентів (Рис.2).

У процесі формувальної частини експерименту були визначені основні *труднощі навчання* китайських студентів, які були пов'язані у переважній більшості з труднощами адаптації до нових умов як навчальних, так і загально-організаційних, усвідомленням змісту навчальної літератури, вимогами до проведення репетицій та концертної діяльності, з розумінням нової культури, менталітету, змістовим опануванням української мови, запам'ятовуванням слів тощо. Особливі складності викликали орфоепічні норми вимови у процесі співу, було важко зрозуміти деякі літературні та художні звороти, що з'являлись у тексті творів.

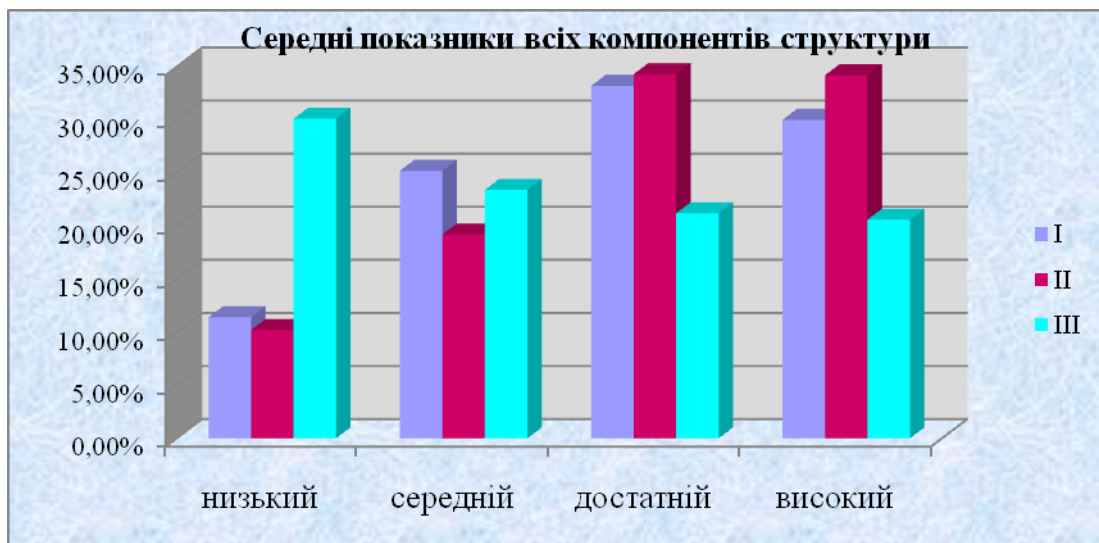

Рис. 2 Результати порівняльного аналізу в КГ та ЕГ на заключному етапі експерименту

Вірогідність отриманих результатів було здійснено за допомогою перевірки гіпотези про однорідність виборок (за критерієм Колмогорова-Смірнова) для кожного рівня готовності майбутніх учителів музики. За таблицею критичних значень при рівні значущості 0,01 було отримано критичну точку $\lambda_{кр} = 1,63$. Оскільки всі емпіричні значення більші критичного, то можна зробити висновок: для всіх компонентів з рівнем надійності 0,99 нульова гіпотеза відхиляється, тобто розподіли рівнів сформованості готовності майбутнього вчителя музики до використання інтерактивних технологій в початковій школі на уроках музики в контрольній та експериментальній групі відрізняються суттєво і не випадково. Отже, варіативно-рухлива модель підготовки студентів до інтерактивного навчання музики молодших школярів (ВРМІНМ) визначає функціональну її доцільність та становить повний технологічний цикл. Практична цінність дослідження полягає в можливості переходу даного виду підготовки китайських студентів на якісно новий рівень інтерактивних знань, а систематизація сучасних музично-педагогічних знань, отриманих у системі європейської освіти дозволяє інтегрувати їх в

освітнє середовище Китаю з урахуванням освітньо-національних, ментальних і культурних особливостей.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретико-методологічне узагальнення і запропоноване нове вирішення наукової проблеми методичної підготовки студентів інститутів мистецтв та музично-педагогічних факультетів педагогічних університетів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю. Аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження та результати проведеного експериментального дослідження дали змогу зробити певні *висновки*, що підтверджує правомірність основних положень та ефективність розв'язання дослідних завдань.

1. Комплексний аналіз директивних освітніх документів та літератури з проблеми дослідження допоміг визначити актуальність даної проблеми та нові пріоритети розвитку вищої музично-педагогічної освіти в напрямку підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл, які забезпечують використання багатофункціонального потенціалу музичного мистецтва, розв'язання музично-освітніх та корекційно-розвивальних завдань, посилюють ефективність засвоєння навчального матеріалу.

2. Теоретико-методологічний аналіз з проблеми дослідження підтвердив її недостатню науково-теоретичну розробленість та дав змогу визначити, що сучасний рівень її розгляду вимагає фундаменталізації, наукового обґрунтування взаємозалежних міжгалузевих і міждисциплінарних зв'язків. Комплексна взаємодія міжгалузевих зв'язків даної проблеми визначає сутність персоніфікованої освітньої траєкторії кожної особистості як соціально активного суб'єкта взагалі й музичної діяльності зокрема, як головного генератора розвитку музичної освіти в масовій і вищій школі, котра забезпечує накопичення основ музично-педагогічної компетентності майбутніх учителів музики Китаю, формування їх всебічно розвиненої, високоосвіченої, гармонійної особистості; розкриває наукові засади та комплекс базових взаємоінтегруючих підходів: гносеологічного, історико-соціального, гуманістичного, особистісно-гедоністичного, полікультурного, інтеграційного, інноваційного, евристично-діяльнісного, рефлексивного. Використання взаємоінтегруючих підходів орієнтує на планомірне розташування пов'язаних один з одним змістових музично-освітніх елементів розробленої варіативно-рухливої моделі (ВРМІНМ).

3. Подальшого розвитку в дослідженні набули наступні функції підготовки майбутніх учителів музики до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю, а саме: соціально-перетворююча, пізнавально-евристична, комунікативно-регулятивна, навчально-інформативна, музично-діяльнісна, гедоністична, сугестивна, виховна, естетична,

інтерактивна, мобілізаційно-організуюча, просвітницька, коригуюча. Проведене теоретичне дослідження допомогло уточнити тлумачення дефініції «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю», яка розглядається нами як *інтерактивний освітньо-виховний комплекс підготовки майбутнього вчителя музики, який ґрунтується на засадах міждисциплінарної інтеграції різних видів мистецтва та полягає у високопрофесійному моделюванні спеціальної форми уроку музики з використанням інтерактивних методів*. Такий комплекс має певну освітньо-розвивальну ціль і передбачуваний результат – створення творчої взаємодії вчителя та учнів, що слугить основою засвоюваного школярами мистецького досвіду.

4. Розроблена компонентна структура підготовленості студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю (*мотиваційно-організаційний, інтегративно-технологічний, творчо-діяльнісний* компоненти), відповідні *критерії* (міра прояву спонукальних мотивів до мистецької інноваційної діяльності, ступінь вміння опановувати музично-педагогічні інноваційні методи і форми, міра здатності до творчої модифікації мистецьких інновацій) та їх показники. Визначені рівні підготовленості студентів до інтерактивного музичного навчання молодших школярів, а саме: низький (*інертно-пізнавальний*), середнього (*пасивно-діяльнісний*), достатній (*репродуктивно-діяльнісний*) та високий (*творчо-інноваційний*).

5. З огляду на визначені методологічні основи дослідження обґрунтовано педагогічні принципи, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчального процесу згідно з метою дослідження. Якість навчання, крім загальнопедагогічних принципів музично-педагогічної освіти, забезпечувалася завдяки дотриманню спеціальних принципів підготовки студентів до інтерактивного навчання учнів початкових шкіл Китаю, а саме: гармонійного розвитку особистості вчителя; мотиваційно-профорієнтаційного забезпечення музично-педагогічного навчання, гуманізації музичної освіти, активно-художнього і емоційно-творчого самовираження; педагогічного новаторства засобами медіа-освіти; інтегративності й художньо-ейдетичного змістового наповнення навчального музичного матеріалу; художньо-освітньої рефлексії. На всіх етапах формувального експерименту комплексно використані взаємозалежні методи, а саме: метод конструювання понять, тестування, інструктажу, демонстрації, систематизації і узагальнення, наочного ілюстрування, обговорення, експертних оцінок, інтерактивні методи, рольові інтерактивні ігри: «Я - вчитель музики», «Я - керівник дитячого хору», «Конферансьє» тощо).

6. Констатувальний етап експерименту дозволив виявити незадовільний стан підготовленості китайських студентів до музично-педагогічної діяльності з молодшими школярами, а саме, що більша половина студентів з усієї кількості респондентів не готові до цього виду діяльності (низький рівень - 51,3%, середній і достатній рівень поділили

студенти за такими результатами: 26,4% і 26,4%).

Методика формувальної частини експерименту мала поетапний характер (*мотиваційно-адаптаційний, пізнавально-гносеологічний, поглиблено-технологічний, творчо-рефлексивний етапи*). На першому - мотиваційно-адаптаційному етапі студентам було важливо навчитися викликати в учнів зацікавленість музичними заняттями та бажання опанувати зміст навчально-виховного процесу за допомогою інтерактивних методів навчання. На другому етапі – пізнавально-гносеологічному відбувалось накопичення знань, пов'язаних з основними системними інноваційними педагогічними технологіями. Третій етап – поглиблено-технологічний був спрямований на удосконалення різних інтерактивних методів, знань, навичок, умінь з метою кращого розуміння, адекватного сприймання і засвоєння художньо-виражальних засобів музичних творів; ознайомлення з музичними мультимедійми іграми і фрагментами музичних програм інтерактивної спрямованості; формування психологічної установки на удосконалення професійних знань. Четвертий етап – творчо-рефлексивний був спрямований на розвиток у студентів навичок творчої трансформації отриманих інтерактивних знань, навичок, умінь і здатності до художньо-образного їх використання в шкільній виконавській практиці.

6. Проведений кількісний та якісний аналіз отриманих експериментальних даних дозволив сформулювати гіпотезу про неоднорідність виборок за таблицею критичних значень (за критерієм Колмогорова-Смірнова) при рівні значущості 0,01 та отриману критичну точку $\lambda_{кр} = 1,63$. Звідси можна стверджувати, що оскільки всі отримані емпіричні значення більші критичного, то для всіх компонентів з рівнем надійності 0,99 нульова гіпотеза відхиляється, тобто розподіли рівнів сформованості готовності до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю в КГ та ЕГ суттєво відрізняються і не випадково, що і доводить позитивну динаміку збільшення якості знань і практичних навичок та підвищення рівнів підготовки даного напрямку, а також ефективність запровадженої експериментальної поетапної методики формування готовності майбутніх учителів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю.

Таким чином, можна зазначити, що впровадження інтерактивних методів навчання у вищих музично-педагогічних закладах освіти є ознакою модернізації педагогічної освіти і необхідною умовою формування і становлення майбутнього вчителя музики-новатора, оскільки готовність до цього виду діяльності виступає важливим показником його фахової майстерності. Дисертаційне дослідження має перспективу науково-пошукової діяльності в сфері вищої музично-педагогічної освіти, адже ефективність моделювання методики підготовки студентів інститутів мистецтв педагогічних університетів до інтерактивного музичного навчання молодших школярів підтверджена даними експериментального дослідження. Доведена практична

доцільність впровадження означеної поетапної методики в навчальний процес вищої школи мистецької освіти.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Чень Чень. Забезпечення інтерактивного навчання майбутніх учителів музики України і Китаю / Чень Чень // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 14 (19). – Ч. 2. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С. 125-128.

2. Чень Чень. Поетапна методика підготовки китайських студентів до інтерактивного навчання музики молодших школярів / Чень Чень // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського: зб. наук. праць. – № 1-2. – Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського, 2013. – С. 18-24.

3. Чень Чень. Основні підходи в підготовці китайських студентів до інтерактивного навчання музики молодших школярів / Чень Чень // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 680. - Педагогіка та психологія. - Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2014. - С. 175-180.

4. Чень Чень. Теоретико-методологічні основи підготовки китайських студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових класів шкіл Китаю / Чень Чень // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 17 (22). - Ч.1. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. - С. 106-110.

5. Чень Чень. Підготовка китайських студентів до інтерактивного навчання музики молодших школярів засобами мультимедійних технологій / Чень Чень // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. - Вип. 689. - Педагогіка та психологія. - Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2015. - С. 175-180.

6. Чень Чень. Оптимизация теоретической подготовки китайских студентов в институтах искусств к интерактивному обучению музыки младших школьников // Всероссийский журнал научных публикаций. № 1(25), Москва, январь, 2015. - Педагогічні науки. - С. 41-48.

7. Чень Чень. Психолого-педагогічні умови підготовки китайських студентів до інтерактивного навчання музики // Мистецька освіта в Україні: проблеми теорії і практики: зб. тез та мат. Всеукраїнської науково-методичної конференції-семінару (27-28 лютого 2014 року). – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2014. – С. 88.

АНОТАЦІЇ

Чень Чень. Методика підготовки студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київ, 2015.

У дисертації розкриваються особливості використання інтерактивних методів навчання у початковій школі на уроках музики як найбільш ефективного засобу накопичення знань. На основі всебічного аналізу з проблеми дослідження та існуючого практичного досвіду визначено: теоретико-методологічне підґрунтя процесу формування даного феномена, зміст, специфіку, функції, методи, принципи, педагогічні підходи та подано авторське тлумачення поняття «підготовка студентів до інтерактивного навчання музики учнів початкових шкіл Китаю». Дослідження першоджерел допомогли розкрити історичну динаміку розвитку і використання в шкільній практиці інноваційних технологій, а також вперше виокремити: структурні компоненти даного феномена (*мотиваційно-організаційного, інтегративно-технологічного, творчодіяльнісного*); критерії, показники і рівні сформованості; обумовити педагогічні умови оптимізації інтерактивного навчання; розробити принципи, підібрати методи, підходи, функції досліджуваного феномена.

Вперше розроблено та впроваджено в процес підготовки китайських студентів у інститутах мистецтв поетапну методику фахового навчання з використанням інтерактивних технологій, яка передбачає їх творчу трансформацію в шкільні умови Китаю. Результати порівняльного аналізу статистично підтвердили ефективність авторської методики, яка сприяє ефективності опанування початковою музичною освітою школярами і дає можливість екстраполювати її в китайську освітню систему.

Ключові слова: китайські студенти, інтерактивне навчання музики, учні початкових шкіл Китаю, творчість, трансформація.

Чень Чень. Методика подготовки студентов к интерактивному обучению музыки учеников начальных школ Китая. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 – «Теория и методика музыкального обучения». – Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова. – Киев, 2015.

В диссертации раскрываются особенности подготовки китайских студентов к использованию интерактивных методов обучения в начальной школе на уроках музыки, как наиболее эффективного способа усвоения знаний. На основе всестороннего анализа проблемы исследования и существующего практического опыта определено: теоретико-методологическое значение процесса формирования данного феномена,

содержание, специфика, функции, методы, педагогические подходы и авторская трактовка понятия «подготовка студентов к интерактивному обучению музыки учащихся начальных школ Китая».

Проведенные исследования позволили раскрыть историческую динамику развития и использования в школьной практике интерактивных методов, также выделить: структурные компоненты данного феномена (*мотивационно-организационный, интегративно-технологический, творчески-деятельный*), соответствующие критерии (мера проявления стимулирующих мотивов к художественной интерактивной деятельности; степень умений накапливать музыкально-педагогические методы и формы обучения; мера проявления способности творческой модификации художественных технологий), соответствующие показатели, а также уровни сформированности; представлены педагогические условия оптимизации интерактивного обучения, принципы, методы, подходы, функции исследуемого феномена.

Ключевые слова: китайские студенты, интерактивное обучение музыке, ученики начальных школ Китая, творчество, трансформация.

Chen Chen. Methods of preparing students for online learning music students of primary schools in China. - Manuscript.

The thesis for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences, specialty 13.00.02 - theory and methods of music education. - National Pedagogical University named after M.P. Dragomanov, Kyiv, 2015.

In the thesis the peculiarities of interactive teaching methods in elementary school music lessons as the most effective means of accumulation of knowledge. Based on comprehensive analysis on the study and the existing experience clearly: theoretical and methodological foundations of the process of formation of this phenomenon, content, specificity, functions, methods, principles, pedagogical approaches and the author's interpretation of "preparing students for online learning music students of primary schools in China" . The study primary sources helped uncover the historical dynamics of development and use in school practice innovative technology and first highlight: the structural components of this phenomenon (motivational and organizational, integrative and of technological, creative activity): criteria, indices and levels of development; stipulate pedagogical conditions of optimization of interactive learning, develop principles, pick methods, approaches, functions.

First developed and implemented in the process of preparing Chinese students at the Art Institute phased methodology using interactive technology, which provides their creative transformatsiyu in school conditions in China. Results The statistically confirmed the effectiveness of the author's technique, which improves the efficiency of the capture initial musical education and enables students to extrapolate it to the Chinese educational system.

Keywords: Chinese, students, interactive music learning, pupils of primary schools in China, creativity, transformation.

Підписано до друку 05.11.2015 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Наклад 100 прим. Зам. № 554
Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002.
(044) 239-30-26.